

АНАЛІЗ

стану травматизму серед здобувачів освіти та працівників закладів освіти, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління МОН, обласних, Київської міської військових (державних) адміністрацій та місцевого самоврядування за 2025 рік

Протягом 2025 року було зафіксовано 4660 нещасних випадків із здобувачами освіти під час освітнього процесу, у тому числі 2 випадка зі смертельними наслідками; 430 нещасних випадків невиробничого травматизму зі смертельними наслідками, що трапилися зі здобувачами освіти у побуті, у тому числі 65 дітей загинуло внаслідок терористичних дій російської федерації; 145 нещасних випадків/гострих професійних захворювань на виробництві серед працівників закладів освіти, підприємств, установ та організацій, у тому числі 6 випадків із смертельними наслідками.

За даними Міністерства освіти і науки України, у 2024 році в Сумській області зафіксовано 60 нещасних випадків зі здобувачами освіти під час навчання:

- воєнний травматизм: Сумська область є прифронтовою, тому значна частина травм пов'язана з обстрілами.

Станом на кінець 2025 року пошкоджено понад 120 шкіл, а за час війни - 319 закладів освіти в області.

- інциденти у 2025-2026 роках:

вересень 2024 / 2025: Ракетні удари по закладах освіти, зокрема центру реабілітації.

березень 2025: У Сумах внаслідок ударів пошкоджено щонайменше два дошкільні заклади та школа, повідомлялося про велику кількість поранених у місті, включаючи дітей.

серпень/Вересень/Жовтень 2025: Пошкодження навчальних закладів безпілотниками (пошкоджені училища, школи, вибито вікна).

грудень 2025: У Шостці удар БпЛА по спортивній школі, на щастя, минулося без поранених дітей.

квітень 2026: Внаслідок влучання безпілотника пошкоджено заклад позашкільної освіти.

Запобігання травматизму серед учасників освітнього процесу можливе у разі комплексного підходу кожного до проблем профілактики травматизму на всіх рівнях та має включати не тільки внесення змін у законодавчі та нормативно-правові акти й набуття практичних безпекових навичок у всіх сферах діяльності, а також необхідно змінити ставлення кожного до особистої безпеки, усвідомлення, що запорукою безпеки є неухильне дотримання всіма

учасниками освітнього процесу встановлених правил поведінки в різних умовах. В результаті чого можна докорінно змінити ситуацію на краще.

Звертаємо увагу на те, що роботу з профілактики травматизму в закладах освіти необхідно проводити диференційовано, залежно від віку здобувачів освіти. Заходи щодо профілактики травматизму повинні включатися в план виховної роботи, який контролюється керівництвом закладу освіти, спрямовуються на профілактику травматизму та проводитися в позаурочний час. Знання та навички, отримані в закладі освіти, закріплюються в повсякденному житті.

Основна увага дорослих у закладах освіти має бути направлена на попередження травматизму під час перерв, занять із фізкультури та рухливих ігор, а також на навчання дітей правилам безпеки життєдіяльності, порядку дій у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації, порядку дій у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога», у тому числі з одночасним надходженням повідомлення про мінування закладу освіти, поведіння біля водойм, дотримання правил дорожнього руху тощо. Крім того, необхідно звернути увагу на виконання заходів психологічного забезпечення з метою попередження випадків навмисного самоушкодження серед здобувачів освіти.

Основні причини нещасних випадків у закладах освіти (загалом по Україні):

Поведінка дітей (82,5% випадків) — необережність, порушення правил поведінки.

Організаційні причини — невиконання вимог інструкцій з охорони праці.

Воєнні дії — влучання уламків, вибухові хвилі.

Отже, нещасні випадки, як побутові так і ті що відбулися у процесі навчання трапилися у зв'язку з послабленням контролю з боку посадових осіб, які відповідають за проведення інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності, правил поведінки під час воєнного стану.

Тому потрібно звернути увагу усіх посадових осіб, від яких залежить зменшення дитячого травматизму вжити усіх заходів для його зменшення.